

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА ОХОРОНИ ПРАЦІ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-педагогічної роботи

“ _____ ” _____ 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

Освітній ступінь: *магістр*

Спеціальність: *181 – Харчові технології*

Факультет: *інженерно-технологічний*

Робоча програма дисципліни «інтелектуальна власність» для здобувачів вищої освіти спеціальності 181 – Харчові технології. – Умань: Уманський НУС, 2019. – 12 с.

Розробник: Кепко О.І., доцент кафедри прикладної інженерії та охорони праці,
к.т.н., доцент _____

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри прикладної інженерії та охорони праці. Протокол від __.__. 2019 року № __.

Завідувач кафедри прикладної інженерії та охорони праці

„__” _____ 2019 р. _____ Березовський А.П.

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-технологічного факультету
Протокол від __.__.2019 року № __.

Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

«__» _____ 2019 року.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3		Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 181 – Харчові технології	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітній ступінь магістр	Лекції	
		14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	8 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	78 год.
Індивідуальні завдання:			
год.	год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50,0%

для заочної форми навчання – 15,4%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Вивчення курсу є формування у студентів знань та вмінь в області організації створення та правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.

Завдання: Засвоїти фундаментальні поняття у сфері інтелектуальної власності та орієнтацію на їх взаємозв'язок. Орієнтуватися у видах інтелектуальної власності, її розпізнавальних особливостях що відображені у законодавстві України та у міжнародних конвенціях інтелектуальної власності. Засвоїти навички створення „ноу-хау” та об'єктів авторського права, творчого підходу згідно з встановленими вимогами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

1. значення і сутність інтелектуальної власності;
2. види промислової власності;
3. критерії інтелектуальної власності;
4. основні законопроекти в галузі інтелектуальної власності;
5. авторське право і суміжні права;
6. як здійснюється міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.

вміти:

1. визначати, що відноситься до об'єктів інтелектуальної власності;
2. працювати з джерелами захисту права інтелектуальної власності України;
3. застосовувати набуті знання з захисту інтелектуальної власності у професійній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному і економічному житті.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей:**

Інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі харчових технологій або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності магістра з інтелектуальної власності – здатність до реалізації навчальних та соціальних завдань:

- здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- знання та розуміння спеціальності харчові технології;
- здатність спілкуватися державною мовою з використанням професійної термінології як усно так і письмово;
- здатність спілкуватися іноземною мовою за спеціальністю електропривод та автоматизація;
- здатність використання інформаційних технологій;
- здатність навчатися на протязі всієї професійної кар'єри;

- здатність працювати як самостійно, так і в команді;
- навички забезпечення безпеки життєдіяльності;
- визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної чесності, а також професійних кодексів поведінки.

Професійні компетентності магістра з спеціальності харчові технології:

- здатності до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:
- здатність показувати знання і розуміння основних теорій, методів, принципів, технологій і методик;
- здатність показувати базові знання із суміжних дисциплін, вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи;
- здатність вибирати методи, засоби та обладнання з метою здійснення професійної діяльності;
- здатність самостійно збирати та обробляти дані у лабораторних та виробничих умовах;
- здатність вирішувати прикладні поставлені задачі з дисципліни, що вивчається.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Інтелектуальна власність

ЗМ 1.

Тема 1. Поняття інтелектуальної власності і її охорони

Тема 2. Система інтелектуальної власності

Тема 3. Охорона права на об'єкти інтелектуальної власності

ЗМ 2.

Тема 4. Економіка інтелектуальної власності

Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності

Тема 6 Конкурентне право

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	пр	лаб	інд	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Інтелектуальна власність												
<i>Змістовий модуль 1.</i>												
Тема 1. Поняття інтелектуальної власності і її охорони	14	2	2			10	19	1	2		16	
Тема 2. Система інтелектуальної власності	16	2	4			10	15	1	2		12	
Тема 3. Охорона права на об'єкти	14	2	2			10	22	1	1		20	
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	<i>44</i>	<i>6</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>56</i>	<i>3</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>Змістовий модуль 2.</i>												
Тема 4. Економіка інтелектуальної власності	14	2	2			10	11		1		10	
Тема 5. Захист прав інтелектуальної	14	2	2			10	11	1	1		10	
Тема 6. Конкурентне право	18	4	4			10	11		1		10	
<i>Разом за змістовним модулем 2</i>	<i>46</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>34</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	
РАЗОМ	90	14	16	0	0	60	90	4	8	0	0	

5. Теми практичних занять

Назва теми та заняття	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Модуль 1. Інтелектуальна власність		
ЗМ 1.		
Практична робота № 1. Вступ. Рівень техніки. П'ять рівнів винаходів.	2	2
Практична робота № 2. Патентні дослідження: пошук документів для визначення рівня техніки	4	2
Практична робота № 3. Оформлення заявки на винахід	2	1
ЗМ 2		
Практична робота № 4. Оформлення заявки на винахід (продовження). Опис винаходу	2	1
Практична робота № 5. Особливості оформлення опису винаходу та формули винаходу на процес (спосіб)	2	1
Лабораторна робота № 6. Комерціалізація інноваційних рішень на підприємстві	4	1
Разом	16	8

6. Самостійна робота

Перелік завдань та інших питань для самостійної роботи	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Модуль 1. Інтелектуальна власність		
<i>Змістовий модуль 1.</i>		
Еволюція інтелектуальної власності	10	18
Види творів України на яких поширюється авторське право. Об'єкти які не охороняються авторським правом.	10	10
Умови патентоспроможності винаходу, корисної моделі, промислового зразка	10	20
<i>Змістовий модуль 2</i>		
Основні форми, засоби і способи захисту прав інтелектуальної власності	10	10
Інтелектуальний капітал, його економічна природа	10	10
Підходи до оцінки та методи оцінки вартості об'єктів інтелектуальної власності	10	10
РАЗОМ	60	78

7. Методи навчання

Навчання студентів здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Програмою дисципліни "інтелектуальна власність" передбачено проведення аудиторних занять (лекційних і практичних), виконання індивідуального завдання та самостійне опрацювання студентами навчального матеріалу.

Під час проведення лекційних занять - застосування демонстраційних матеріалів (презентацій) за допомогою технічних засобів навчання (мультимедійного проектору тощо).

Під час лабораторних занять - виконання дослідної та розрахункової частини роботи; складання схем на навчальних стендах.

У позааудиторний час - робота із самостійного опрацювання програмної літератури та вирішення практичних завдань у домашніх умовах, бібліотеці, комп'ютерному класі кафедри, в Інтернет-мережі.

9. Методи контролю

У процесі вивчення дисципліни передбачається застосування таких контрольних заходів як поточний та модульний контроль рівня засвоєння матеріалу.

Контрольні заходи – це форми і методи оцінювання рівня набутих знань та умінь студентів, які базуються на принципах: відповідності стандартам вищої

освіти; застосування стандартизованої та уніфікованої системи діагностики; визначеності критеріїв оцінювання; об'єктивності та прозорості технології контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента з певних тем навчальної програми, а також до виконання конкретних завдань. Формами поточного контролю є: усне опитування; експрес-контроль рівня підготовленості студента до занять та засвоєння питань, що виносяться на самостійне опрацювання; оцінка виконання та захист студентом індивідуального завдання на кожному лабораторному занятті; підготовка та захист рефератів. При чому кожна незадовільна поточна оцінка повинна бути перескладена студентом на позитивну.

Модульний контроль здійснюється за графіком навчальної діяльності студента після завершення усіх видів його навчальної роботи з відповідного змістового модуля. Формою модульного контролю є тестування на персональних комп'ютерах (тестовий контроль знань студента за допомогою контролюючої комп'ютерної системи „Конструктор тестов”). До модульного контролю допускаються студенти незалежно від результатів поточного контролю. Студенту, який не з'явився на модульний контроль, виставляється кількість балів, одержаних ним під час поточного контролю, і призначається додатковий час для проведення модульного контролю за погодженням з кафедрою. Студент, який отримав незадовільну оцінку з модульного контролю, повинен перескласти контрольні заходи в індивідуальному порядку.

По результатах роботи студента на протязі семестру - а саме по сумі набраних ним балів виставляється залік.

Залік виставляється студентові, який засвоїв основний програмний матеріал; грамотно, вичерпно і за суттю викладає його; дає відповіді на поставлені запитання без суттєвих помилок; може правильно використовувати теоретичний матеріал для розв'язання інженерних задач на практиці; виявляє творчий підхід і правильно обґрунтовує прийняті рішення; володіє необхідними вміннями та навичками при виконанні практичних задач; знайомий з основною та додатковою програмною літературою.

Залік не виставляється студентові, який не знає значної частини програмного матеріалу; помиляється при формулюванні основних положень сучасних методів обґрунтування рішень і стратегій; виявляє низьку культуру оформлення знань; припускає принципові помилки при розв'язанні інженерних задач; не володіє основними вміннями та навичками при виконанні практичних задач; відмовляється від відповіді на контрольні запитання.

Студенти, які на протязі семестру набрали 59 і менше балів мають академічну заборгованість.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Кількість балів за модуль	Модуль 1 70			СУМА
Змістовні модулі	ЗМ 1	ЗМ 2	Модульний контроль 30	100 балів
Кількість балів за змістовний модуль та модульний контроль	40	30		
в т.ч. за видами робіт: практичні заняття	30	20		
виконання с.р.с.	8	8		
інші види робіт	2	2		

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України // *Голос України*. – 1996. – 13 липня.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 2003. – № 18. – Ст. 144.
3. Господарсько-процесуальний кодекс від 6 листопада 1991 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
4. Закон України "Про наукову і науково-технічну діяльність" від 01.12.1998р // *Відомості Верховної Ради України*. – 1999. – № 3.
5. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин" від 17.01.2002р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 2002. – № 8.
6. Закон України від 01.06.2000р. "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" // *Відомості Верховної Ради України*. – 2000. – № 12.
7. Закон України від 02.10.92р. "Про інформацію" // *Відомості Верховної Ради України*. – 1992. – № 48.
8. Закон України від 07.10.97р. "Про професійних творчих працівників та творчі спілки" // *Голос України*. – 1997. – 6 листопада.
9. Закон України від 11.07.2001р. "Про авторське право і суміжні права" // *Відомості Верховної Ради України*. – 2001. – № 11.
10. Закон України від 15.12.93р. "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" // *Відомості Верховної Ради України*. – 1994. – № 7.
11. Закон України від 15.12.93р. "Про охорону прав на промислові зразки" // *Відомості Верховної Ради України*. – 1994. – № 7.
12. Закон України від 21.09.99р. "Про державну таємницю" // *Відомості Верховної Ради України*. – 2000. – № 2.
13. Закон України від 21.12.2000р. "Про охорону прав на зазначення походження товарів" // *Відомості Верховної Ради України*. – 2001. – № 6.
14. Методичні рекомендації про порядок складання, подачі і розгляду заяви на раціоналізаторську пропозицію. Наказ Держпатенту України від 27.08.95р. № 131 // *Інновація*. – 1995. – № 14-15.
15. Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг та порядок видачі свідоцтв. Наказ Держпатенту України від 05 грудня 1995р. № 180 // *Інновація*. – 1996. – № 1-3.
16. Положення про порядок оформлення та використання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки, що становлять державну таємницю. Постанова Верховної Ради України від 19.01.95р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 1995. – № 3.
17. Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних, повітряних). Постанова Кабінету Міністрів України від 10.08.94 № 545 // *Збірник постанов Уряду України*. – 1994. – № 11.
18. Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію. Наказ Держпатенту України від 22.08.95р. № 129 // *Інновація*. – 1995. – 14-15.
19. Правила складання та подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для

- товарів і послуг. Наказ Держпатенту України від 28.02.95р. // Інновація. – 1996. – № 1-3.
20. Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.08.95р. № 532. // Збірник постанов Уряду України. – 1995. – № 10.
21. Про мінімальні ставки авторської винагороди за використання творів літератури і мистецтва. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 листопада 1994р. // Збірник постанов Уряду країни. – 1995. – № 2.
22. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40-44. – С. 356.
23. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід: У 2-х книгах / За ред. А. С. Довгерта. – Книга 1: Нормативні акти і документи. Європейська інтеграція України / Уклад. Р. В. Дроб'язко. – К.: Ін Юре, 2001. – 520 с; Книга 2: Виступи, статті європейських спеціалістів / Уклад. В. С. Дроб'язко – К.: Ін Юре, 2001. – 460 с.
24. Азбука авторського права / Под ред. Е. В. Тарасовой. – М., 1982.
25. Азимов Ч. Н. Договорные отношения в области научно-технического прогресса. – Харьков, 1981.
26. Андрощук Г.А., Работягова Л.И. Патентное право: правовая охрана изобретений: Учебн. пособие. – К.: МАУП, 1999. – 212 с.
27. Антимонов Б. С., Флейшниц Е. А. Авторское право. – М., 1957.
28. Бабиця І. А. Авторське, винахідницьке право, право на відкриття і міжнародний захист авторських прав. – К., 1997. – 107 с.
29. Белов В. В., Витапись Г. В., Денисов Г. М. Интеллектуальная собственность. Законодательство и практика его применения: Учеб. пособие. – М.: Юрист, 2002. – 288 с.
30. Введение в интеллектуальную собственность // ВОИС, 1998. – 652 с.
31. Зобов'язальне право. Теорія і практика / За ред. О. В. Дзери. – К., 1998.
32. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні. – Харків, 2002. – 362 с.
33. Право інтелектуальної власності: Академ, курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів / За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн „Видавничий Дім „Ін Юре”, 2002. 672 с.
34. Промисловий зразок [Текст] / Л. І. Ніколаєнко [и др.] ; ред. В.Л. Петров; Державне патентне відомство України. – К. : Вид. Дім "Ін Юре", 2009. – 124 с.
35. Селиванов М. В. Защита права на компьютерную программу: теория и практика. – Учебно практ. пособ. – Харьков: Эспада, 2004. – 176 с.
36. Цира А. Франчайзинг и франчайзинговый договор. – К., 2002. – 240 с.
37. Черкес М. Е. Правовое регулирование деятельности в Интернете: Монография. Часть 1. – Одесса: Латстар, 2002. – 88 с.
38. Шишка Р.Б. Охрана права интеллектуальной собственности: авторско-правовой аспект: Монография. – Харків: Видавництво Нац. ун-ту внутр. Справ, 2002. – 368 с.
39. Шестимиров А. А., Минав А. А. Промышленные образцы. – М., 1996. – 397 с.

40. Стефан М. И. Ответственность за нарушение авторских и смежных прав // Предпринимательство, хозяйство и право. – 1996. – № 9. – С. 32-35.
41. Штумпф. Лицензионный договор. – М.: Прогресс, 2008.

Додаткова

1. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 серпня 1990 р. // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.
2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971р.// Відомості Верховної Ради Української РСР, – 1971. – Додаток до № 50. – Ст. 375.
3. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.
4. Стокгольмська конференція з інтелектуальної власності 1967 року, що заснувала Всесвітню організацію інтелектуальної власності.
5. Бернская конвенция об охране литературных и художественных произведений от 9 сентября 1886 г.: Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петров. – Т. 2. – К.: Ин Юре, 1999.
6. Всемирная конвенция об авторском праве (пересмотренная в Париже 24 июля 1971 года) // Международные нормативные акты ЮНЕСКО. – М.: Логос, 1993. – С. 435-450.
7. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для реєстрації знаків 1957 року.
8. Мадридское соглашение о международной регистрации знаков от апреля 1891 г.: Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ин Юре, 1999.
9. Парижская конвенция по охране промышленной собственности от 20 марта 1883 года, пересмотренная в Брюсселе 14 декабря 1900 г., в Вашингтоне 2 июня 1911 г., в Гааге 6 ноября 1925 г., в Лондоне 2 июня 1934 г., в Лиссабоне 31 октября 1958 г. в Стокгольме 14 июля 1967 г.: Интеллектуальная собственность: нормативно-правовые акты / Под общ. ред. А. Д. Святоцкого, В. П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ин Юре, 1999.
10. Закон України "Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акту від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)" // відомості Верховної Ради України. – 1995. – №21. – С. 155.
11. Закон України "Про ратифікацію Угоди про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав" // Відомості Верховної Ради України. - 1995. – № 5. – С. 32.
12. Інтелектуальна власність в Україні: правові основи і практика. – Наук.-практ. видання: 44-х томах / Під загальною редакцією О.Д. Святоцького. К., "Ін. Юре", 2009. – с. 480.
13. Калятин В.О. Интеллектуальная собственность. (Исключительные права). Учебник для вузов. – М.: Из-во НОРМА, 2000. – с. 480.
14. Крайнев П.П., Работягова Л.І. Патентування винаходів в Україні / за ред. П.П.

- Крайнєва: Монографії. К.: Вид. Дім "Ін Юре", 2000. – с. 340.
15. Основи інтелектуальної власності. – К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999. – с. 578.
16. Охорона промислової власності в Україні "Монографія"/ За ред. О.Д. Святоцького, В.Л. Петрова. – К.: Видавничий Дім "Ін. Юре". – 2009. – с. 400.
17. Підпригора О.А., Підпригора О.О. "Право інтелектуальної власності в Україні": Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – с. 335.

Інтернет-ресурси:

1. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.
2. www.library.vn.ua – Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека ім. К.А.Тімірязєва.
3. www.scholar.ru – пошукова система наукових публікацій.
4. www.sdip.gov.ua – Державний департамент інтелектуальної власності
5. www.uacr.kiev.ua – Державне підприємство «Українське агентство з авторських та суміжних прав»
6. www.iipl.ukrpatent.org – Державний інститут інтелектуальної власності
7. www.ip-centr.kiev.ua – Державний центр інноватики та патентно-інформаційних послуг
8. www.ukrpatent.org – Державне підприємство «Український інститут промислової власності» (Укрпатент)